

EVALUATIE COVID-19-CRISIS PERIODE | JULI – | DECEMBER 2020

Conclusies en aanbevelingen

Gebaseerd op de bevindingen, concludeert Berenschot als volgt:

1. De aanpak van de coronacrisis in Kennemerland in de periode van juli tot december 2020 is in het algemeen goed verlopen, ondanks de complexe aanpak door de gedeelde verantwoordelijkheid tussen de functionele witte kolom en de algemene kolom, de sturende rol van het Rijk en de lange duur van de crisis.
2. De gedeelde verantwoordelijkheid van de aanpak van de crisis was met name voor de algemene kolom een zoektocht naar de juiste verhouding en relatie met de functionele witte kolom, waarbij leden van het operationeel team moeite hadden met hun gewijzigde rol en zich buiten spel gezet voelden. In de zoektocht naar een goede afstemming tussen de functionele witte kolom en de algemene kolom moesten veel werkprocessen nog uitgezocht en op elkaar afgestemd worden. De domeindiscussie verminderde soms de efficiëntie van de crisisaanpak, maar heeft constructief plaatsgevonden.
3. Door formele restricties in verband met privacy konden burgemeesters in hun ogen niet over door hen gewenst informatie beschikken om hun rol optimaal te kunnen vervullen. De DPG heeft zich maximaal ingespannen en de grenzen opgezocht om de burgemeesters goed te informeren.
4. De duur van de crisis en de kritiek in de media hebben geen nadelig effect gehad op het functioneren van betrokkenen, maar wel op het welbevinden. Het management had hier oog voor en heeft hier goed en actief op ingespeeld.
5. De burgemeesters werden door GRIP 4 in hun lokale autonomie en bevoegdheden beperkt. De opschaling in GRIP 4 was echter wel efficiënt en effectief in het kader van het opstellen van noodverordeningen voor alle gemeenten in de veiligheidsregio. Het bestuur van de veiligheidsregio heeft goed invulling gegeven aan de opschaling in GRIP 4, door de goede bestuurlijke verhoudingen en de prudente invulling van de bevoegdheden door de voorzitter veiligheidsregio.
6. De transitie van de crisisorganisatie naar de projectorganisatie is goed doordacht, en had de juiste timing in verband met de invoering van de Twm. Geconstateerde knelpunten in de periode van juli tot december zijn geïdentificeerd en met de transitie verholpen.
7. De communicatie vanuit gemeenten en de VRK/GGD is goed afgestemd op de landelijke communicatielijn.
8. Het besluit van de burgemeesters om bij de uitvoering van de (crisis)communicatie lokaal maatwerk toe te passen, vroeg om duidelijkheid over de taakverdeling tussen gemeenten en de VRK/GGD. Ondanks de constructieve samenwerking, met begrip voor elkaars uitdagingen, was er onvoldoende duidelijkheid over de taakverdeling tussen gemeenten en VRK/GGD.

9. In de praktische uitvoering van BT-besluiten op het gebied van communicatie liepen communicatiemedewerkers tegen enkele knelpunten aan, namelijk:
- Voor uitvoering van BT-besluiten was binnen gemeenten niet altijd direct budget en capaciteit beschikbaar wat impact had op de effectiviteit van het optreden.
  - Het externe personeel dat was aangetrokken om de capaciteit te vergroten, was niet altijd op de hoogte van de werkwijze binnen de crisisorganisatie, de VRK en de gemeenten. Communicatie werd uitgevoerd bij de VRK/GGD, de gemeenten en het Rijk. Externe communicatiemedewerkers misten een duidelijke rol- en taakverdeling en een organisatieschema over verantwoordelijkheden en informatielijnen.

Aanbevelingen

De geconstateerde knelpunten in de crisisaanpak zijn terug te voeren op de afstemming tussen de algemene en functionele kolom. Dit is een complex vraagstuk, die zich niet laat vangen in planvorming in de koude fase. Het is afhankelijk van een specifieke situatie, die niet altijd van tevoren kan worden voorzien. In het licht van de eigenstandige verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de twee kolommen die elkaar op onderdelen raken en soms overlappen, is het aan te bevelen om:

- in de koude fase aandacht te besteden aan het gezamenlijk doorleven van dilemma's die zich kunnen voordoen in de samenwerking tussen de algemene en functionele kolom;
- in een structurele afstemming te organiseren in de warme fase om knelpunten te kunnen adresseren en aan te pakken (bijvoorbeeld met de voorzitter veiligheidsregio, de Directeur Publieke Gezondheid, de Directeur Veiligheidsregio, de Operationeel Leider, en de voorzitter ICPG).
- een schematische weergave te maken van de crisisorganisatiestructuur waarin de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de negen gemeenten, de VRK, de GGD en het Rijk zijn beschreven en de werkwijze is geëxpliciteerd, en extern ingehuurd personeel binnen de crisisorganisatie adequaat in te werken.